

A **F.-i** Ítéletábra a Budapesti 1001. sz. Ügyvédi Iroda (**fél címe 1** ügyintéző: dr. Palotai Emma ügyvéd) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek, dr. Vancsó Krisztina ügyvéd (fél címe 2) által képviselt I.rendű alperes neve(II.rendű alperes címe) I. rendű, II.rendű alperes neve(II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen kártérítés iránt indított perében a **B.** Törvényszék 2014. június 26. napján meghozott 22.P.25.508/2011/45. számú ítélete ellen a felperes részéről 47., az I. és II. rendű alperesek részéről 48. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A **F.-i** Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, és az alperesek marasztalását 5.812.995 (Ötmillió-nyolcszáztizenkétezer-kilencszázkilencvenöt) forintra, továbbá 4.000.000 (Négymillió) forint után 2010. augusztus 21. napjától, 1.812.995 (Egymillió-nyolcszáztizenkétezer-kilencszázkilencvenöt) forint után 2011. január 1. napjától esedékes, az elsőfokú ítéletben rögzített mértékű késedelmi kamatára felemeli.

Az alperesek perköltségben marasztalását mellözi.

Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A felperes és az alperesek által le nem rótt 524.085 (Ötszázhuszonnégyezer-nyolcvanöt) forint fellebbezési illetéket, és az állam által előlegezett 241.020 (Kétszáznegyvenegyezer-húsz) forint költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperes részére 15 napon belül 4.043.132 forint tőkét, ebből 2.000.000 forintnak 2010. augusztus 21. napjától, 2.043.132 forintnak pedig 2011. január 1. napjától járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű késedelmi kamatát, továbbá 2011. szeptember 1. napjától havi 38.000 forint járadékot. A bíróság a lejárt járadékok tekintetében elrendelte az ítélet előzetes végrehajthatóságát. Kötelezte az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperes részére 15 napon belül 250.000 forint perköltséget. A felperes keresetét egyebekben elutasította. Megállapította, hogy az alperesek költségmentessége folytán le nem rótt illeték az állam terhén marad.

Az ítélet alapját képező tényállás szerint 2010. augusztus 20. napján az I. rendű alperes kiskorú gyermeke, a II. rendű alperes által hajtott, két ló által vontatott és négy utassal terhelt hintó összeütközött a felperes által vezetett elektromos kerékpárral. A baleset következtében a felperes

agyzúzódást, bal oldalon 7 cm-es zúzott, repesztett fejbőr sebet, a baloldali 6., 8. bordák törését, mellkasi sérüléssel szövődött baloldali légmellet, baloldali síp és szárcapocs csontok jelentős mértékű lágyrész roncsolással járó nyílt törését szenvedte el. Utóbbiak következtében a bal lábszárát amputálták. Sérülései 65%-os munkaképesség csökkentést eredményező maradandó fogyatékoságnak minősülnek. Az amputációt követően két hónap múlva művégtagot kapott. Októberben comb korrekcióra volt szükség, majd 9 hónapot töltött az O. Intézetben. Amputációja után a felperes kerekesszéket kapott. Csonkolt lábán fantom fájdalom jelentkezik, jobb lába fáj, bedagad. A baleset után hosszú ideig szedett fájdalomcsillapítókat.

A baleset idején már öregségi nyugdíjas volt, azonban férjével 1 hold háztáji földet műveltek. A felperes állapota miatt ebbe a baleset után már nem tudott besegíteni, háztartási munkák végzése is nehezítetté vált számára. A kórházi tartózkodása idején külön ápolást, gondozást nem igényelt, azonban a kórházból való elbocsátását követően 2010. december 23. és 2011. január 27. között otthoni ápolásra szüksége volt, 2011. március 5-i elbocsátása után pedig 1 hónapig teljes, további 1 hónapig részleges gondozásra szorult. A baleset miatt élelem feljavításra volt szüksége, vitaminokban, ásványi anyagokban gazdag diéta formájában. A fájdalomcsillapítókon kívül az amputáció után a csonk rendszeres tisztítása, kötözése érdekében kenőcsök használata volt indokolt. A felperes baleset miatti állapota következtében tömegközlekedési eszközöket nem tud igénybe venni vagy csak balesetveszéllyel tudná azt megtenni, így a közlekedésben gyermekei segítségére szorul. A március 5-i hazabocsátását követően 1 hónapig háztartási munkavégzésre nem volt képes, azóta pedig a hosszabb állást igénylő, közepesen nehéz vagy nehéz munkákat nem tudja elvégezni. Állapota miatt a fürdetésben, főzésben, az állatok etetésében, takarításban, mosogatás terén segítségre szorul. Állapotában változás nem várható.

A felperes tolószékkel történő közlekedésének biztosítása érdekében kertes családi házuk fürdőszobájában, továbbá a lakáson kívül is átalakításokra volt szükség. Kényszerű helyben tartózkodása miatt kulturális költségei megnövekedtek, rezsiköltségei is megemelkedtek. A seb váladékozása, és a fokozott fekvési kényszer miatt az ágynemű használatával, a ruha használatával járó mosási többletköltségek merültek fel. A baleset során a felperes fogai kitörték, ezek pótlására volt szükség.

A baleset miatt indult büntetőeljárás során az érintettek közvetítő eljárást kezdeményeztek, ennek keretében a II. rendű alperes 2.000.000 forintot megfizetett a felperes részére.

A felperes keresetet terjesztett elő az I. rendű alperessel szemben a Ptk. 347. §-ának (4) bekezdése alapján hivatkozva arra, hogy az I. rendű alperes kötelezettségeit felróhatóan megszegte, mint gondozó. Utóbb kiterjesztette keresetét a II. rendű alperesre is, arra hivatkozva, hogy egyrészt megszegte a KRESZ 5. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat, mert a jármű műszaki állapotáról nem győződött meg, másrészt pedig megszegte a 28. §-ának (1) bekezdését, tehát az elsőbbség adás nem történt meg a felperes részére. Hivatkozott a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésére, 345., 347., 351., 354. és 355. §-aira is, az alperesek egyetemleges marasztalását kérve.

A felperes lejárt dologi kárai, járadék, továbbá nem vagyoni kár megtérítése iránt terjesztette elő igényeit. Az összesen 165 nap kórházi tartózkodás kapcsán előadta, hogy hozzátartozói naponta látogatták, alkalmanként gyümölcsöt, üdítőt, élelmet hoztak számára, ami napi 3.000 forint kiadással járt, összesen 495.000 forint érvényesített ezen a címen. A hozzátartozók benzin költsége 621.132 forint volt. A 2010. december 23-tól 2011. január 27-ig terjedő időre 30.000 forint, a 2011. március 5-től számított 5 hónapra pedig havi 25.000 forint, összesen 125.000 forint otthoni ápolás,

gondozási költséget igényelt. Az élelem feljavítás 5 hónapra 75.000 forint, gyógyszerköltsége, gyógyászati segédeszköz költsége pedig 25.000 forint volt. Ez utóbbi a fájdalomcsillapítás, és a sebei kötözéséhez szükséges pólyák, sebkötöző szerek árát tartalmazza. Fogsorának pótlása további 120.000 forintba került. Kulturális többletköltségeként 8 hónapra, havi 4.000 forinttal, 32.000 forintot kért megtéríteni. A rezszi többletköltség címén 5 hónapra havi 10.000 forinttal, a nyári hónapokat nem számítva, összesen 50.000 forintot kért. Mosási többletköltséget 40.000 forintban, a háztartási kisegítő költségét havi 15.000 forinttal, 8 hónapra összesen 120.000 forintban határozta meg. A közlekedési többletköltség 8 hónapra havi 20.000 forinttal 160.000 forintot tett ki. A lakás átalakítás költségei az OEP által nyújtott támogatáson felül 150.000 forintot tettek ki.

Nem vagyoni kárigényét 12.000.000 forintban határozta meg azzal, hogy ebbe beszámítja az alperesek által megfizetett 2.000.000 forintot. Így nem vagyoni kárigénye 10.000.000 forint volt. Előadta, hogy korábbi élete teljesen megváltozott, teendőinek ellátásában korlátozott, magánéletében is súlyos lelki megrázkódtatás következett be. Zavarja a látványa miatt tapasztalható száanalom, ennek ellensúlyozásaként tart igényt a nem vagyoni kár megfizetésére.

Dologi károk címén tehát összesen 2.073.132 forintot, nem vagyoni kár címén pedig 10.000.000 forintot kért és ezek után 2010. augusztus 20-tól a kifizetésig járó késedelmi kamatok megfizetését követelte.

Járadék igényt is érvényesített, további havi 60.000 forint erejéig költségpótló járadék címén akként, hogy ebből 2011. szeptember 1-től havi 10.000 forint gondozó, 15.000 forint háztartási kisegítő, 20.000 forint közlekedési többletköltség, és 15.000 forint rezszi többletköltség címén jár. Kérte továbbá a perköltségek megfizetésére is kötelezni az alpereseket, kérte továbbá a lejárt járadék előzetes végrehajthatóságának elrendelését.

Előadta, hogy igényeit az orvosszakértői vélemény összecszerűségében alátámasztotta, az orvosszakértői véleményben nem javasolt, de a tanúk és felperes előadása alapján megalapozott igényeket a bíróság által mérlegelés alapján kérte megállapítani. Az akadálymentesítés elvégzésével kapcsolatban számlákat csatolt 155.835 forint összegre vonatkozóan. A fogpótlás bizonyítására szintén számlákat csatolt.

Az alperesek a felperesi kárigény jogalapján túl, vitatták annak összecszerűségét is. Kérték, hogy a nem vagyoni kártérítés járadék formájában történő megfizetésére kötelezze őket a bíróság azzal, hogy a felperes igazolásai alapján megállapított vagyoni kár és a 2011. szeptember 14-én kifizetett 2.000.000 forint különbözetét járadék és a kifizetés napjáig esedékes késedelmi kamat összegébe számítsa be a bíróság. A havonta fizetendő járadék összegét havi 30.000 forintban kérték meghatározni. Előadták, hogy a felperesnek külső gondozó, háztartási kisegítő igénybevételére nincs szüksége, családtagjai segítségével képes ellátni magát. A család részéről ingyenesen szolgáltatott segítség esetében is jár ugyan a kártérítés, de ennek összegét havi 12.000 forintban kérték megállapítani. A megnövekedett rezsiköltségre tekintettel havi 8.000 forintot kértek meghatározni, közlekedési többletköltségeire pedig 10.000 forintot.

A bíróság elsődlegesen a felperesi kárigény jogalapját vizsgálta és ennek eredményeként az alperesek egyetemleges felelősségét állapította meg. A kereset összecszerűsége vonatkozásában az ítélet indokolásában kifejtette, hogy a kórházi költségek tekintetében, a kórházi kezelési időtartamát a zárójelentések, a látogatások és az étel-miszer csomagok tényét pedig a hozzátartozók vallomásai bizonyítják. Megalapozottnak találta a bíróság a felperes otthoni ápolás, gondozás címén

előterjesztett igényét is. Nem tartotta eltúlzottnak a felperes élelem feljavítás címén előterjesztett követelését sem. A gyógyszerköltségek közül a fogpótlás vonatkozásában a becsatolt számlára hivatkozott a bíróság, egyébként pedig nem tartotta eltúlzottnak a felperes által előterjesztett igényt. Kifejtette, hogy a felperes állapotából következően nyilvánvalóan megnövekedtek az otthon tartózkodással kapcsolatos fűtési és világítási költségek, így a rezsi többletköltséget 5 hónapra havi 10.000 forinttal látta elfogadhatónak. Indokoltnak tartotta a mosási többletköltséget is 8 hónapra havi 5.000 forinttal számolva. Az igazságügyi szakvélemény alapján a bíróság a háztartási kisegítő költségét is indokoltnak látta 8 hónapra havi 15.000 forintjával. Hivatkozott az EBD 2013.01.M.3. számú döntésre a hozzátartozók által végzett háztartási munkák vonatkozásában. Az ugyanis, hogy a hozzátartozók díjazás nélkül, a családi kapcsolat miatt végzik a segítő tevékenységet, nem értékelhető a károkozó javára, mivel a tevékenységet nem rá tekintettel, hanem a károsultra és az erkölcsi kötelekre figyelemmel vállalják. Szintén a szakértő nyilatkozata alapján látta megállapíthatónak a közlekedési többletköltséget 8 hónapra havi 20.000 forintjával, melyet mérlegeléssel határozott meg a bíróság. A becsatolt számlák és tanúvallomások alapján igazoltnak látta az akadálymentesítés és a fürdőszoba átalakításának tényét.

A bíróság a felperes által igényelt nem vagyoni kártérítés összegét eltúlzottnak tartotta és az alperesek által már megfizetett 2.000.000 forintot is figyelembe véve határozott meg további 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítési kötelezettséget.

A Ptk. 355. §-a alapján látta indokoltnak a járadék megfizetését is, tekintettel arra, hogy az eddig megfizetett károk és a nem vagyoni kártérítés nem alkalmas a felperes megfelelő kárpótlására. A felperesnek a jövőben az igazságügyi szakértő véleménye szerint is szüksége van rendszeresen a személye körüli segítségre, háztartási kisegítő igénybevételére, a tömegközlekedés nehezítettsége okán pedig bérautó igénybevételére. A bíróság indokoltnak tartotta továbbá a rezsi és többletmosási költségekre vonatkozó felperesi igény megítélését is, azonban az összegszerűség tekintetében a felperesi igénytől eltérően, azt mérlegelés alapján határozta meg. Így a személye körüli segítség címén havi 10.000 forint, a háztartási kisegítő címén havi 10.000 forint, a közlekedési többletköltség címén havi 10.000 forint, a rezsi és többletmosási költség címén 8.000 forint, mindösszesen havi 38.000 forint jár a felperesnek. A BH 2009.209. eseti döntés alapján kifejtette, hogy a nem vagyoni kárigeny mellett a járadék megítélése nem jelenti ugyanannak a hátránynak a kétszeres értékelését.

Az előzetes végrehajthatóság az ítélet indoklása szerint a Pp. 231. §. a) pontján alapul. A túlnyomórészt pernyertes felperes részére egyetemlegesen kötelezte az alpereseket perköltség fizetésre.

Az ítélet ellen az alperesek és a felperes is fellebbezést nyújtott be.

Az alperesek fellebbezésükben azt kérték, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg oly módon, hogy a felperes részére megállapított dologi kár összegét 852.066 forintra, míg a felperes javára megítélt havi járadék összegét 30.000 forintra mérsékelje. Kérték továbbá, hogy az alperesek által a felperes javára fizetendő perköltség összegét a tényleges pernyertesség, pervesztesség arányát figyelembe véve szintén mérsékelje a bíróság.

A dologi károk közül sérelmezték a kórházi látogatással kapcsolatban felmerült költségeket: A látogatások során bevitt csomagok költsége címén a megítélt 495.000 forint helyett csak 247.500 forintot láttak indokoltnak, a benzinköltség esetében pedig a 621.132 forint helyett 310.566 forintot kértek megállapítani, mert álláspontjuk szerint nem volt indokolt minden nap látogatni a felperest.

Az otthoni ápolás költségeit a szakvéleményre hivatkozva kifogásolták, csak az ott megállapított 2 hónapra járó teljes, és 1 további hónapra járó részleges gondozás összegét találták elfogadhatónak 2 x 30.000, illetőleg 1 x 15.000, összesen 75.000 forint értékben. Az élelem feljavítás körében annak havi összegét kifogásolták, a megállapított 15.000 helyett 10.000 forintban jelölték meg az általuk elfogadható összeget. A gyógyszerköltségek vonatkozásában a 25.000 forintos havi összeget elfogadták, vitatták azonban a fogsor újrakészítésének költségeit, mivel a felperes az eljárás során ellentmondó nyilatkozatokat tett abban a tekintetben, hogy fogsora eltűnt vagy megrongálódott. Elfogadták a bíróság által megállapított kulturális többletköltséget, vitatták ugyanakkor a rezszi többletköltség összegét, sérelmezték, hogy ellenkérelmükben foglalt indítvány ellenére nem kérte a bíróság a felperestől a baleset előtti időszakhoz képest a rezsiköltség növekedésének az igazolását. A mosási többletköltségösszeget vitatták, csak havi 1.000 forintban látták azt megállapíthatónak, szemben a bíróság által megállapított 5.000 forinttal. A háztartási kisegítő vonatkozásában szintén a havi összeget kifogásolták, 15.000 forint helyett 7.000 forintot láttak elfogadhatónak. Álláspontjuk szerint a hozzátartozók által nyújtott háztartási kisegítő tevékenység címén csak akkor illeti meg kártérítés a károsultat, ha a hozzátartozó bevétel kiesést szenved el azáltal, hogy munkaerejét nem tudja hasznosítani. Indítványuk ellenére az elsőfokú bíróság nem kérte a felperestől annak igazolását, hogy nyugdíjas férje milyen bevételtől esik el azáltal, hogy feleségének segít a nehezebb háztartási munkákban. A közlekedési többletköltségek vonatkozásában sérelmezték, hogy indítványuk ellenére a bíróság nem követelte meg a felperestől, hogy számlákat csatoljon. A számlák csatolásának hiányában havi 20.000 forint helyett csak 6.000 forintban látták indokoltnak a közlekedési többletköltség összegét. Számlák hiányában sérelmezték a ház átalakítási költségeinek megítélését is. Az ugyanis nem került a perben tisztázásra, hogy a felperes által becsatolt számlák ellenértéke az állami támogatásból, vagy saját forrásból került-e kiegyenlítésére.

A baleseti járadék vonatkozásában kifejtették, hogy a szakvéleményben írt 28%-os egészségkárosodást kell a felperesnél figyelembe venni és ennek alapján a háztartási kisegítő igénybevétele valóban indokolt, ezen túlmenően azonban a személye körüli segítség szükségességét is további 10.000 forint járadék formájában elismerni eltúlzottnak tekinthető. Minderre tekintettel havi 30.000 forint járadék megítélését látták elfogadhatónak a bíróság által megítélt 38.000 forinttal szemben.

A felperes fellebbezésében azt kérte, hogy a bíróság az elsőfokú ítéletet változtassa meg, a nem vagyoni kár összegének 7.000.000 forintra, a 2011. szeptember 1. napjától megítélt járadék összegének havi 60.000 forintra történő felemelésével. Kérte továbbá költségeinek megállapítását. A felperes bal lábának amputálásával nemcsak egészségi állapotának megváltozását szenvedte el, hanem egész élettevékenységére, lelki állapotára is súlyosan kiható hátrányokat is. Mindezek alapján a nem vagyoni kár lényeges felemelése indokolt.

A járadék vonatkozásában a háztartási kisegítő havi összegének 10.000 forintról 15.000 forintra, a közlekedési többletköltség összegének 10.000 forintról 20.000 forintra, a rezszi és mosási többletköltségeknek pedig 8.000 forintról havi 15.000 forintra történő felemelését, mindösszesen 60.000 forint havi járadék megállapítását kérte. Kifejtette, hogy a jelenlegi benzinárak mellett a megítélt közlekedési többletköltség legfeljebb egy utazást jelenthet a legközelebbi nagyobb településre, **D.-ra**. A rezszi és többletmosási költségeknek a felemelését az érvényes energia és az egyéb költségek közismert ára indokolja. A háztartási kisegítő címén megítélt 10.000 forint nem elegendő, tekintettel arra, hogy a felperes kifejezetten a nehéz munkákban szorul segítségre és 1.000 forintos órabért figyelembe véve, csak havi 10 óra segítségre elegendő a megítélt összeg.

A felperes és az alperesek fellebbezése is csak részben megalapozott.

A peres felek fellebbezéseikben az elsőfokú ítéletben megállapított marasztalási összegek jogalapját nem érintve, a kulturális többletköltség címén megítélt 32.000 forint kivételével, az összes tételt érintették. A felperes a nem vagyoni kár és a járadék összegének felemelése, az alperesek pedig a vagyoni kártételek jelentős részének, továbbá a járadéknak leszállítása, valamint a perköltség csökkentése érdekében fellebbeztek.

A nem vagyoni kár vonatkozásában a másodfokú bíróság annak összegét 4.000.000 forintra felemelte, mivel a másodfokú bíróság megítélése szerint a felperest összesen 6.000.000 forint nem vagyoni kár illeti meg, amiből 2.000.000 forintot már megkapott. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ez az az összeg a felperes sérelmeit megfelelően kompenzálni képes. Az elsőfokú bíróság ugyanis a 2.000.000 forint – összességében tehát a 4.000.000 forint – nem vagyoni kár megállapítása során nem vette kellő súllyal figyelembe, hogy a baleset következtében a felperes, aki életkora és betegségei ellenére aktív, tevékeny életvitelt folytatott, egyik végtagját elveszítette, amely a vidéki életviszonyok között – a mozgásbeli korlátozottság folytán – jelentős sérelemként értékelendő.

A vagyoni kártételek közül a kórházi látogatással felmerült költségek vonatkozásában alaptalanul fellebbeztek az alperesek. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ugyanis a felperes balesetet követő súlyos állapota miatt indokolt, életszerű és elfogadható volt a hozzátartozók, ismerősök részéről a naponta történő kórházi látogatás. Fellebbezésükben az alperesek az egyes látogatások vonatkozásában megállapított összegszerűségeket nem vitatták, kizárólag a látogatások gyakoriságát sérelmezték, ezért ezt a felülbírálat során a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére tekintettel a másodfokú bíróság sem érinthette. A kórházi látogatások költsége tehát 495.000 + 621.132 forint.

Az otthoni ápolás vonatkozásában részben alapos az alperesek fellebbezése. A beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemény egyértelműen megállapította, hogy 2 x 1 hónap időtartamban volt indokolt a teljes körű otthoni ápolás a felperes részére. Erre a 2 hónap időtartamra az elsőfokú bíróság által megítélt, és az alperesek által sem kifogásolt 30.000 forint összeg jár havonta. Mivel a felperes összességében 6 hónapi ápolási igényt érvényesített, ezért a fennmaradó 4 hónapra viszont csak a részleges ápolás költségeit látta megállapíthatónak a bíróság a felperes javuló állapotára és az orvosszakértői véleményre is figyelemmel. A havi összeget – a fellebbezésükben az alperesek által is elfogadott – 15.000 forintban határozta meg. Ez összesen $2 \times 30.000 + 4 \times 15.000$, mindösszesen 120.000 forint.

Az élelem feljavítás címén megítélt 75.000 forintot az alperesek vitatták, de annak ellenére, hogy a szakértő meghallgatása során a felperes maga adta elő, hogy élelem feljavítás tulajdonképpen nem történt, 5 hónapra havi 10.000 forintot ezen a jogcímen elfogadhatónak tartottak. Ez összesen 50.000 forint, az ezt meghaladó részt azonban a felperes semmivel nem bizonyította, sőt saját nyilatkozata is cáfolta azt, így tehát ezen a címen – a Pp. 253. §-ának már hivatkozott (3) bekezdése alapján – 50.000 forintot látott megállapíthatónak a másodfokú bíróság, az elsőfokú ítéletet részben leszállítva ezzel.

A gyógyszer és gyógyászati segédeszköz költségek közül az alperesek fellebbezésükben kizárólag a fogpótlás költségeinek elutasítását kérték, fellebbezésük azonban e tekintetben alaptalan, hiszen a felperes becsatolta a fogsorok újra elkészítésével kapcsolatban az összesen 120.000 forintról kiállított számlákat. A fogsor pótlására, azok baleset következtében történő használhatatlanná válása

hiányában bizonyosan nem került volna sor.

Az alperesek fellebbezése nem érintette a kulturális többletköltség címén az elsőfokú ítéletben a felperes részére megítélt 32.000 forintos összeget, így tehát ezt a másodfokú bíróság sem érinthette a felülbírálat során a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel.

Megalapozott az alperesek fellebbezése a rezszi többletköltség vonatkozásában, tekintettel arra, hogy a baleset következtében felmerült többletkiadását a felperes a Pp. 164. §-ának (1) bekezdésében foglaltak ellenére semmivel nem bizonyította. Hasonlóan megalapozottnak találta a bíróság az alperesek fellebbezését a mosási többletköltség vonatkozásában is. Az alperesek által 8 hónapra elismert havi 1.000 forintos összeg feletti kiadásait ugyanis a felperes semmivel nem bizonyította. Ezért az ítéletábra a rezszi többletköltség, valamint a mosási többletköltség havi 1.000 forint összeget meghaladó részében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva a keresetet elutasította.

Alaptalanul fellebbeztek ugyanakkor az alperesek a háztartási kisegítő többletköltségével kapcsolatos havi 15.000, 8 hónapra összesen 120.000 forintos felperesi igény vonatkozásában, mivel erre a felperes az orvosszakértői vélemény alapján is rászorul, és a megítélt összeg – 1.000 forintos órabér alapul vételével – hozzávetőlegesen minden második nap, 1 órás segítség igénybevételét teszi körülbelül lehetővé, amely a felperes állapotára, és egy háztartás vezetésével kapcsolatos teendők mennyiségére, és jellegére tekintettel nem eltűzött.

Ugyanez vonatkozik a közlekedési többletköltséggel kapcsolatos 160.000 forintos felperesi igényre is: az alperesek fellebbezése szerinti leszállításnak nincs helye. Az elsőfokú bíróság helyes mérlegeléssel állapította meg, hogy mivel a tömegközlekedés igénybevételére az orvosszakértői vélemény alapján a felperes biztonságosan nem képes, így azt más módon kell megoldania. A felperes lakóhelyére tekintettel a nagyobb települések elérése érdekében a havi 20.000 forintos összeg nem tekinthető eltűzottnak.

A ház átalakításának költségeivel kapcsolatban az alperesek fellebbezése részben megalapozott. A felperes által becsatolt, a támogatás igénybevétele során készített költség kalkuláció szerint ugyanis megállapítható, hogy a munkálatok teljes bekerülési költsége 211.863 forint volt. A költség kalkuláció szerint kb. 150.000 forintot tett ki az anyagköltség, a maradék pedig a munkadíj. Ezzel teljes egészében egybevág a felperes által becsatolt, összesen 155.000 forint összértékű anyag számla. Azonban a perben semmivel nem igazolta a felperes azt az állítását, hogy az igényelt 150.000 forint helyett csak 120.000 forint támogatást kapott meg, és az sem nyert bizonyítást, hogy a költségek a kalkulációban meghatározott összeget meghaladták volna. Erre tekintettel abból kell kiindulni, hogy a 211.863 forintos összköltségből 150.000 forint térült meg az OEP támogatás folytán a felperes részére, így tehát nem az elsőfokú ítéletben megítélt 150.000 forintos összegre, hanem csak a kalkulált összeg és a támogatás különbözetére, azaz 61.863 forintra tarthat igényt a felperes. A marasztalást tehát erre az összegre leszállította a másodfokú bíróság.

Az elsőfokú bíróság által megállapított 38.000 forintos havi járadék összeggel szemben mind a felperes, mind az alperesi oldal fellebbezést jelentett be, azonban ezek a fellebbezések nem megalapozottak. Az elsőfokú bíróság ugyanis a járadékon belül az egyes jogcímekhez tartozó részösszegeket, és így a teljes havi összeget is helyes mérlegeléssel állapította meg. A felperes személye körüli segítő havi 10.000 forintos költségét a felperes fellebbezése nem érintette, az összeg alperesek fellebbezése szerinti leszállítása pedig nem indokolt, hiszen arra – a megállapított összepszerűség erejéig – a felperes rászorul, és az ápolási igényt a háztartási kisegítő igénybevétele

nem váltja ki. A háztartási kisegítő címén járó összeget és a közlekedési többletköltség összegét – a felperesi fellebbezésben foglaltakkal ellentétben – az elsőfokú ítélet szerinti 10.000 forintban tartotta elfogadhatónak a másodfokú bíróság, tekintettel arra, hogy a vagyoni kár körében megállapított szükségletekhez képest a jövőben – a felperes állapotának véglegessé válása és stabilizálódása miatt – nyilvánvalóan ritkábban kell lakóhelyétől távol orvoshoz mennie. Az alperesi fellebbezés a rezsi és többletmosási költség címén megállapított 8.000 forintos havi összeget szintén nem érintette, a felperesi fellebbezésben foglaltak szerint felemelésének pedig a tételes kártérítés körében kifejtettek miatt nem volt helye.

Mindezekre tekintettel tehát a felperest megilleti a 4.000.000 forint nem vagyoni kártérítés, az egyes tételeket összeadva 1.812.995 forintos lejárt vagyoni kártérítés, továbbá a havi 38.000 forint járadék a jövőre nézve.

A megnyert pertárgyérték tehát 5.812.995 forint és havi 38.000 forintos járadék után a Pp. 24. § (2) bekezdés a) pontja alapján számolva 456.000 forint, ez mindösszesen 6.268.995 forint. A felperes maximális keresete a 42. sorszámú beadvány szerint 2.073.132 forint vagyoni kár, 10.000.000 forint nem vagyoni kár és a havi 60.000 forintos járadékból kiindulva 720.000 forint pertárgyértéket figyelembe véve, mindösszesen 12.793.132 forint. Ez összességében 49%-os pernyertességet jelent a felperes javára. Erre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése, valamint 81. §-ának (1) és (3) bekezdése alapján úgy döntött, hogy a felek az elsőfokú költségeiket maguk viseljék, így az alperesek elsőfokú perköltségben való marasztalását mellőzte.

Az alperesek fellebbezésében vitatott pertárgyérték az Itv. 39. §-ának (1) bekezdése szerint 1.287.066 forint. Mivel a másodfokú bíróság az alperesek marasztalását felemelte, így ezen összeg tekintetében az alperesek teljes egészében pervesztesnek tekinthetők, ezért a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (5) bekezdése alapján 32.176 forint másodfokú perköltség fizetési kötelezettségük keletkezett a felperes felé. A felperes fellebbezésében vitatott érték 5.264.000 forint volt, amiből 2.000.000 forint erejéig lett pernyertes, ez 38% pernyertességet jelent. Összességében tehát a fellebbezése tekintetében a felperesnek keletkezett perköltség fizetési kötelezettsége az alperesek felé, melynek összege a hivatkozott rendelet alapján 31.584 forint. Az egymásnak fizetendő perköltség összegek hozzávetőleges azonosságára tekintettel a másodfokú bíróság úgy határozott, hogy a másodfokú perköltségeiket a felek szintén maguk viselik.

Az elsőfokú bíróság ítélete alapján megállapítható volt, hogy bár határozat formájában erről nem rendelkezett az elsőfokú bíróság, mégis úgy tekintette, hogy a perben a felperes teljes személyes költségmentességet élvezett. Erre tekintettel az alperesek fellebbezésén az 1.287.066 forintos vitatott érték után le nem rótt 102.965 forint, és a felperes fellebbezésén a vitatott 5.264.000 forint után le nem rótt 421.120 forint összegeként adódó 524.085 forint fellebbezési illetéket és az elsőfokú bíróság ítéletében írt, összesen 241.020 forint állam által előlegezett költséget az állam viseli.

A másodfokú ítélet elleni fellebbezés a Pp. 233/A. §-a alapján kizárt, az ítéletnek az erről való tájékoztatást tartalmazó rendelkezése a Pp. 220. §-ának (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2015. június 17.

Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k.
a tanács elnöke

Dr. Örkényi László s.k.
előadó bíró

Dr. Pusztai Anita s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
...